

VOORWOORD

DE INVLOED VAN DE STATISTIEK OP HET BEDRIJFSLEVEN

Prof.dr. R.J.M.M. Does¹

Op 24 april 1996 organiseerde het Instituut voor Bedrijfs- en Industriële Statistiek van de Universiteit van Amsterdam (IBIS UvA) een symposium over de praktische invoering van Statistische Procesbeheersing in uiteenlopende bedrijven: van industrie tot dienstverlening en van massafabricage tot enkelstuks productie. Het symposium was bedoeld voor managers, kwaliteitsmanagers en -coördinatoren, statistici en adviseurs in de industrie en dienstverlening. Ook voor onderwijsgeevenden en studenten aan HBO- en WO-instellingen, in een richting die raakvlakken heeft met kwaliteitszorg, waren de onderwerpen interessant.

Statistische procesbeheersing (SPC) kan niet ontbreken in het streven naar integrale kwaliteit. Veel bedrijven hebben met het behalen van een ISO 9000 certificaat de eerste belangrijke stap gezet op weg naar integrale kwaliteitszorg. Meerdere van hen realiseren zich inmiddels, dat SPC noodzakelijk is om verdere verbeteringen te realiseren en te borgen. Tijdens het symposium werd een aanpak voor de invoering van SPC gepresenteerd, die zich de afgelopen jaren heeft bewezen in sterk uiteenlopende bedrijven. Op grond van praktijkervaringen bij onder meer ASM Lithography te Veldhoven (laag-volume-fabricage), Hollandse Signaal-apparaten te Hengelo (enkelstuks- en kleine-series-fabricage) en Philips Semiconductors te Stadskanaal (massa-fabricage) wordt de theorie met voorbeelden toegelicht. In het voorwoord van het op 24 april 1996 verschenen boek getiteld "Statistische procesbeheersing in bedrijf" en geschreven door Prof.dr. R.J.M.M. Does, Dr. K.C.B. Roes en Drs. A. Trip, schrijven de verantwoordelijke directeuren van de zojuist genoemde bedrijven het volgende:

Het succes van de toepassing van statistische procesbeheersing (SPC) in Japan en de daaropvolgende greigtheid waarmee ook de Verenigde Staten vervolgens SPC herontdekte,

¹ Instituut voor Bedrijfs- en Industriële Statistiek (IBIS UvA)
Faculteit der Wiskunde, Informatica, Natuurkunde en Sterrenkunde
Plantage Muidergracht 24
1018 TV Amsterdam
Tel: 020-5256024; Fax: 020-5255101; E-mail: rjmmdoes@wins.uva.nl

heeft ons doen beseffen dat deze aanpak ook voor onze bedrijven van essentieel belang is. Dat daarnaast ook onze klanten hebben aangedrongen om SPC te implementeren, heeft ons extra gemotiveerd hiervoor te kiezen.

Het invoeren van SPC is een kwestie van een lange adem, waarvoor tijd, middelen, een goede aanpak en visie essentieel zijn. Het beschikbaar stellen van tijd en middelen is niet het grootste probleem geweest. Met name de wijze waarop SPC ingevoerd moet worden, heeft ons de meeste zorgen opgeleverd. Wij zijn erin geslaagd een aanpak te vinden, die in onze bedrijven succesvol is geïmplementeerd. Die aanpak kenmerkt zich doordat SPC een operationeel systeem is voor de werkvloer zelf, en geen expert-systeem dat in zijn toepassing ver is weggedreven van de plaats waar het thuishoort.

De resultaten van SPC hebben zich niet alleen vertaald in reductie van uitval, kortere doorlooptijden en grotere leverbetrouwbaarheid, maar ook in het beter begrijpen van de processen en hun variatie. Tevens is er een duidelijke communicatie tussen de verschillende afdelingen op gang gekomen als het gaat over kwaliteitsbeheersing én kwaliteitsverbetering. Met SPC is het ons gelukt een bedrijfsvoering te introduceren van het voortdurend verbeteren van processen.

In dit boek is de wijze waarop wij SPC hebben ingevoerd beschreven. De auteurs zijn erin geslaagd de verschillende invalshoeken goed te belichten. Zij maken daarbij gebruik van praktijkvoorbeelden die hun oorsprong hebben in onze bedrijven. Zodoende is een goed leesbaar boek ontstaan, dat wij van harte aanbevelen.

april 1996

M.L. van Oord

Operations Manager

Philips Semiconductors

Stadskanaal

A.C. Ouwerkerk

Vice President Operations

ASM Lithography

Veldhoven

M. Visser

Directeur Operations

Hollandse Signaalapparaten

Hengelo

Het symposium bleek in een behoefte te voorzien. Zo'n 250 deelnemers melden zich aan: van tandarts tot hoofd productie; van student tot hoogleraar; van statisticus tot kwaliteitskundige en van technicus tot ombudsman. Dit geeft eens te meer aan dat de belangstelling voor dit soort onderwerpen groot is.

In dit themanummer van Kwantitatieve Methoden hebben wij de volgende auteurs bereid gevonden een bijdrage te leveren:

1. R.J.M.M. Does: Aan de slag met statistische procesbeheersing (SPC);
2. K.C.B. Roes: SPC bij laag volume en kleine series fabricage;
3. A. Trip: SPC bij grote-aantallen-fabricage;
4. A. Oosterhoorn: Impact statistiek.

Alle vier de auteurs lichten hun zienswijze toe door middel van helder geschreven artikelen. Zij hopen en verwachten op deze wijze een bijdrage te leveren aan de verdere intensivering van de rol en de erkenning van de statisticus in het bedrijfsleven en de dienstverlening.

